

Statuettklubben i Hordaland

60 år

Foto: Morten Eilertsen, Bergens Tidende

1954 - 2014

Hilsen til Statuettklubben i Hordaland

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité sender hilsen og gratulasjoner til Statuettklubben i Hordaland i forbindelse med at dere nå feirer 60 år som prestisjefylt organisasjon, og stolt tradisjon for idrettsmerkeentusiaster, som har kvalifisert seg for Statuetten.

Idrettsmerket har en hundre år lang tradisjon i landet som et meget konkret symbol på aktiv breddeidrett. Å oppnå Statuetten etter mange års merketaking, er på en måte blant det mest prestisjefylte du kan oppnå innen norsk breddeidrett. Og noen av dere har til og med gått videre til diplom.

Seksti år er lang tid i idretten. Det er med takknemlighet norsk idrett og idretten i Hordaland tenker på de menneskene som i 1954 startet Statuettklubben, sikkert ikke så mye for å feire seg selv, som for å oppmuntre til en høytidelig markering av alle de som hadde kvalifisert seg til Idrettsmerket i det siste året og etablere en flott ramme rundet utdelingen av merket og hedre nye statuettvinnere.

Idrettens grunnverdier; Glede, helse, fellesskap og ærlighet spiller seg klart i gjennomføringen av idrettsmerkeaktivitetene generelt og ikke minst i Statuettklubbens virksomhet.

Norsk idrett og Idrettsforbundet ønsker Statuettklubben i Hordaland til lykke med feiringen av de 60 år og ønsker alt godt for virksomheten i fremtiden. Samtidig gratulerer vi alle tidligere og nye statuettvinnere og alle andre merketakere som blir feiret i år.

Beste hilsener

Norge idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité

Inge Andersen
Generalsekretær

Til statuettklubben i Hordaland

Hordaland idrettskrets gratulerer Statuettklubben hjertelig med 60 års markeringen. Statuettklubben har en vesentlig del av æren for at aktiviteten med idrettsmerket og statuettutdelingene fremdeles har godt fotfeste i Hordaland, og dette er vi svært takknemlige for.

For Hordaland idrettskrets inngår aktiviteten innenfor dette området som en naturlig del av aktivitetsbildet i fylket. «Idrettsglede for alle» er visjonen for idretten, og dette er en treffende beskrivelse av aktiviteten som ligger til grunn for Statuettklubbens virksomhet. Denne fører til god helse, meningsfylte dager og et godt kameratskap og sosialt nettverk. Den bidrar til å gi så vel «liv til årene» som «år til livet».

Vi takker for godt samarbeid med Statuettklubbens ledere gjennom årene. Vi takker også for det gode arbeidet som er lagt ned ifm. utarbeidelsen av jubileumsheftet, og annet forarbeid ifm . 60-årsjubileet.

Idretten i Hordaland er takknemlige for Statuettklubbens arbeid for å stimulere idrettsmerkeaktiviteten og for dens bidrag til en fysisk aktiv befolkning . Vi ønsker lykke til med feiringen av jubileet og lykke til i det videre arbeid.

Med vennlig hilsen
Hordaland idrettskrets

Knut Songve
Organisasjonssjef

Forord

For 60 år siden hadde Bergen noen ildsjeler innen idretten som ønsket mer bredde innen fysisk forstring.

Rolf Langlo, Aagot Høyseter og Alf Bøe ble enige om å starte en klubb for Statuettvinnere på Linje med Oslo. Den 24. november 1954 ble Statuettklubben i Bergen stiftet.

Klubben vokste med årene og ved 50 års jubileet var vi 600 medlemmer. Klubben forandret navnet til Statuettklubben i Hordaland, dette for å samle hele fylket i en klubb.

Fremtiden er noe usikker. Av 17 klubber er det bare Statuettklubben i Hordaland igjen. For å sikre fremtiden ble det vedtatt på årsmøte i 2012 at de som har tatt merket i gull kunne bli assosierende medlemmer uten stemmerett inntil de hadde fått statuetten.

Jeg hilser våre gjester og medlemmer til lykke med jubileet og ønsker en lys fremtid for klubben vår.

Tiden går og statuettklubben består.

Hilsen
Statuettklubben i Hordaland

Harry Tvedt
formann

En reise gjennom 60 begivenhetsrike år

Av: Asbjørn Johs. Jarnæs

Aller først gratulerer vi hverandre med stor dag. Treningsstøyet er byttet ut med finstas og statuett-salutt for nå har vi blitt 60 år. Vi feirer Jubileum!

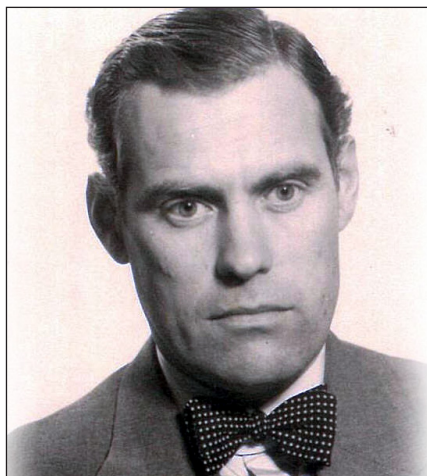
Slik begynte det

I 1954 informerte Rolf Langlo at startskuddet var kommet fra Statuett tinget i Oslo. Vi kunne danne vår egen lokale statuettklubb. Ved utdelingen til statuettvinnere i 1954 hadde Bergen 33 statuettinnehavere og på dette grunnlag innkalte Rolf Langlo til møte 24. november 1954. Deltakerne på dette møte var: Rolf Langlo, Bernhard Dahl, Alf Stafsnes, August Claussen, Alfhild Kling, Birger Kampevold, Kåre Klingenberg, Olaf Klingenberg, Inga Nordland, Tormod Bjordal, Ågot Høisæter og Hans J. Hanssen.

Så opprant den store dag. Etter forslag fra Haakon Fred. Mathiessen, formann i Norges idrettsforbunds idrettsmerkeutvalg i Oslo, ble stiftelsesdato for Statuettklubben i Bergen 24. november 1954. Rolf Langlo ledet, sammen med Alf Bøe og Aagot Høisæter som sekretær, den nystartede Statuettklubben frem til 1957.

Det er så meget lettere å stanse en ting - enn å utrette noe effektivt.

Winston Churchill

Stifteren

Høyesterettsadvokat Rolf Langlo

Den 1. mars 1956 fikk Statuettklubben sine enkle vedtekter, som fortsatt er gjeldende:

Medlemskap	Alle som har fått Idrettsmerkestatuetten kan bli medlem av klubben. Vi skal alle være "DUS"
Formål	Klubben skal samle statuettinnehavere til årlige sammenkomster for å holde interessen for saken vedlike blant medlemmene.
Styret	Det velges hvert år et styre som får i oppdrag å arrangere neste års møte

Poenget var å bygge noe som kunne gi stimulans for ungdom gjennom spenstige prøver, aktiviteter og moro med friidrettsøvelser. Sunn mosjonsidrett og friluftaktiviteter for kvinner og menn i alle aldre.

Åtte år senere, i 1962, hadde medlemsstokken kommet opp i 103. Hvorav 37 hadde klart fordringene til statuettklubbens smakfulle tinnkrus med klubbens merke og inngravert navn.

Større og mindre hendelser

1970 ble et merkeår for statuettvinnere, med nærmest et skred av nye kvinnelige medlemmer til klubben. La oss nevne noen: Aud Lammethun Haus, Inger K. Ivarsen, Wenche Larsen, Sølvi Mæland, Gerd Nilsen med flere, fikk sin statuett utdelt i Oslo Rådhus.

I 1972 fikk vi kvinnelig formann, nemlig Lillian Eikner, som ble den første kvinne til dette vervet innen landets Statuettklubber.

Lillian Eikner

Da vi startet i 1954 var det naturlig å kalle klubben for Statuettklubben i Bergen. Bergen var den gang eget fylke, men etter at Bergen kom inn i Hordaland ble situasjonen noe annerledes. I 1981 meldte behovet seg for en utvidelse eller flere statuettklubber. Mange på den tiden ønsket imidlertid å være mindre enheter – altså flere klubber. Store steder som Odda og Voss kunne ha sine egne klubber. Konklusjonen, som ble oversendt av daværende formann Helene Schumann Olsen til Hordaland idrettskrets Trimutvalget ved formann Rolf Ek, ble at Statuettklubben i Bergen ønsket å bestå slik den var så lenge tilslutningen tilsa dette.

*Helene Schumann Olsen.
Vår andre kvinnelige formann*

Det skulle ta et decennium før saken igjen ble tatt opp. Men i 1992 ble forslaget om navneendring, ved formann Arvid Rolland, vedtatt og fra 16.oktober 1992 ble navnet Statuettklubben i Hordaland.

Det ble historisk da statuettklubbens formann Harry Tvedt overrakte nyinnstiftet "Veteranskjold" på Mølster-tunet, Voss i 1986. Han har også utarbeidet kravene til toppputmerkingen. Kravene til bronse er etter en spesiell skala; 105 poeng, sølv 120 og gull 135. Den første innehaver av Hordaland idrettskrets Veteranskjold i gull er Alfhild Kling, Bergens Turnforening og Magnus Hjelle, Søfteland IL. Alfhild er mangeårig medlem av statuettklubben og fikk sin statuett i 1951. Oppslutningen om statuettklubben ble etter hvert meget god og en rekke aktiviteter så dagens lys.

*Som de første idrettsmerketakere mottar
Alfhild Kling og Magnus Hjelle
Veteranskjoldet i gull.*

Allerede i året 1958 startet de første "Blåturene". Turene ble snart et årlig sam-lende sosialt innsalg i mai/ juni. En rekke glimrende referater forteller om vellykkede fester med stor fantasi, taler, sang og dans ute i det blå.

I de senere år har det vært arrangert fotturer i de flotte turområdene på Fløyen og Midtjellet. Målet er å stimulere til moro med mosjonsidrett, friluftsktivityter og vern om egen helse uansett kjønn og alder

Det å stimulere til økt vekst og trivsel i samvær med øvrige idrettsmerkenvenner har og er meget viktig. Tilslutningen til de populære blåturene våre på kveldstid i juni har dessverre avtatt. Styret bestemte derfor å legge turen til dagtid og den 22. mai 2014 gjennomførte vi en «vårtur» i stedet for en «blåtur». Den tilrettelagte tur med kulturelt innslag, sang, historier, god mat og omvisning på Lysøen og Ole Bullhuset- samt en herlig spasertur på øya ble meget godt mottatt.

Guidet blåtur 1990 ved Edith Tvedt

*Everybody needs a friend sometimes
"Asbjørn"*

Gjennom alle år har statuettklubben vært arrangør av idrettsmerkeprøver. Idrettsmerkedagene er alltid like gøy. Alle stiller til start på egne premisser og mange har fått sitt merke med flere personlige rekorder. Idrettsmerkets dag er spesiell. Her deles ut «Diplomer» til alle under 16 år. Det er populært og øker interessen.

Den 11. november 1988 ble kontingenten hevet til kr 20,- per år med innkreving hvert 3. år. En enstemmig godkjennelse som fortsatt er gjeldende.

Så ble det i flere år på rad arrangert selvfinansierende dansekurs. Kursene gled fint inn i rekken av god og samlende trening. Et meget populært tiltak som ble ledet av Randi Dale.

I 1989 ble Sølvi Mæland valgt som klubbens første revisor. Hun ble avløst av nåværende Eli Lygre i 2004. En oppgave de to damene har skjøttet i 25 år på en utmerket og trygg måte.

1. mai 1994 ble statuettklubbens fond opprettet. Dette var midler, som Statuettklubben hadde lagt opp gjennom en lang årrekke. Fondet ble brukt til å dele ut idrettsmerkepriser, til fortjente personer, lag osv, til beste for idrettsmerkearbeidet.

1998: *Kjell Bøe og Olav Almeland*, Voss I/L. Prisen på kr. 10.000,- ble gitt de to foregangsmenn og fremdrivere av merkesaken med meget godt resultat.

2001: *Arvid Rolland*, Statuettklubben i Hordaland. Overrekkelsen skjedde i Rosendal av Hordaland idrettskrets for sterkt og effektivt engasjement for friidrett, mosjonsidrett og idrettsmerket i Bergen og Hordaland fylke. Etter Arvids ønske ble prisen på kr 5.000,- gitt til feiringen og markering av 50-års jubileet. Vi kan være godt fornøyd med uttellingen til vårt fylke.

Årsmøte og festaften fra år til år

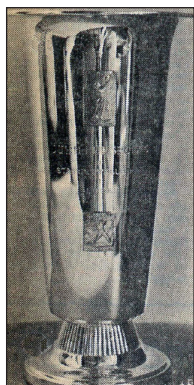
År	Sted	Ant	År	Sted	Ant
1958	Gamle Bergen		1988	Nye Folkets Hus	
1959	Gamle Bergen		1989	<i>35 års jubileum - Bergen Kjøpmannsforening</i>	
1960	Haldorsens Selskapslokaler	38	1990	Nye Folkets Hus	
1961	-----"-----		1991	Hansa	
1962	-----"-----	37	1992	Folkets Hus - sentrum	
1963	Handelsreisenes Forening		1993	Bg. Kjøpmannsforening	
1964	<i>10 års jubileum-Hotell Norge</i>	47	1994	<i>40 års jubileum - Komman- dantboligen i Gravdal</i>	80
1965	Haldorsens selskapslokaler	33	1995	-----«-----	43
1966	Hotell Norge	33	1996	-----«-----	47
1968	Bergen Håndverk og Industriforening		1997	-----«-----	53
1969	Haldorsens Selskapslokaler		1998	Klubbhuset til Varegg i ” Badstuen”	43
1970	Hotel Bristol	58	1999	-----”-----	43
1971	Bellevue		2000	-----”-----	42
1972	----”----		2001	-----”-----	49
1973	----”----		2002	-----”-----	46
1974	Åstvedt Industrier as		2003	-----”-----	44
1975	Fagernes Yacht Klubb		2004	<i>50 års jubileum Terminus Hall</i>	80
1976	Sentrum Restaurant på travbanen		2005	Klubbhuset til Varegg i Badstuen»	
1977	Åstvedt Industrier as		2006	-----”-----	
1978	Søreide Samyrkjelag på Søreide i Fana		2007	-----”-----	
1979	<i>25 års jubileum Nye Folkets Hus</i>	84	2008	-----”-----	
1980	Sletten Selskapslokaler		2009	-----”-----	
1981	-----”-----	61	2010	-----”-----	
1982	Sentrum Restaurant travbanen	65	2011	-----”-----	
1983	-----”-----		2012	Tranehuset - Slettebakken	
1984	-----”-----		2013	-----”-----	
1985	Bergen Kjøpmannsforening		2014	<i>60 års jubileum Hansasalen - Kalfaret</i>	
1986	Nye Folkets Hus				
1987	-----”-----				

Jubileer

Statuettklubbens **10 års jubileum** ble arrangert på Hotell Norge i 1964, med to tidligere formenn i festkomiteen. Dette var to drevne herrer, Per Pedersen som utmerket visevert og Olav Klingenberg. 47 medlemmer var til stede. Tradisjonell hovedtale ble vel fremført av Formann John Ellingsen. Klubbens æresmedlem Håkon Fred. Mathiessen ble overrakt et eksemplar av boka "Min kjære by" underskrevet av ordføreren. Et vakkert minne.

En riktig stor og flott lagpokal ble gitt Statuettklubben av Rolf Langlo til jubileet og årets idrettsmerkekonkurranse. Markeringen øket interessen for idrettsmerket sterkt og konkurransen ble hard.

Til 31. oktober var det avlagt 320 godkjente prøver. Det var Bergen Brannkorps Idrettslag som gikk av med seieren til slutt, tett fulgt av Norges Handelshøyskoles Idrettslag.

*Flott idrettsmerke-pokal gitt av Rolf Langlo i 1964.
10 års markeringen ble vunnet av
Bergen Brannvesen.*

I 1979 ønsket formann Andreas Dalstø spreke idrettsfolk velkommen til **25 års jubileum** som ble avviklet på det Nye Folkets Hus. 84 medlemmer møtte frem. Statuettklubben av 1937 s eneste æresmedlem Håkon Mathiessen var spesielt invitert fra Oslo og Aagot Høisæter representerte det første styret i 1954.

Klubben hadde nå god tilvekst på nye statuettvinnere og talte 350 medlemmer. Det ble en storartet markering.

Haakon Fred. Mathiessen

Haakon var den drivende kraft for idrettsmerket i 40 år. Han fikk Kongens fortjenestemedalje, NIF s fortjenestemedalje og æresmedlem i Statuettklubben av 1937.

35 års jubileet ble feiret i Bergen Kjøpmannssforening i 1989 og ledet av formann Arvid Rolland og med Andreas Dalstø som visevert.

Det ble en flott markering med tre kvinnelige gjester. Tull Gasman Brott fra Statuettklubbens Råd i Oslo, Mary Straume fra Hordaland idrettskrets og leder for TRIM/ helseutvalget Kari Østervold Toft. Etter årsmøte fulgte et utmerket taffel med mange taler og deilig mat. På menyen stod oksesteik og is med rakett i enden. Så spilte Arvid Søvik opp til polonese og dans på sin sedvanlige gode måte.

Arvid Søvik "Arvids Eino" - spillemann gjennom mange år.

Den 25.november 1994 feiret vi **40 års jubileum** i Kommandantboligen i Gravdal. Formannen Arvid Rolland ønsket velkommen til årsmøte, til festmiddag og sosialt fellesskap med 80 merkemosjonister til bords. Visevert for aftenen ved det vakkert dekkede bord var Sekretæren Asbjørn Jarnæs. Arrangementet fletter seg inn i Statuettklubbens historie som en høytidelig og verdig marering. Fra Oslo og Rådet for Statuettklubben møtte Forretningsfører Lars L. Schage og vår tidligere Formann Helene Schumann Olsen som våre gjester. De kvitterte med flott hilsningstaler fra Oslo og takk for maten. Vår egen Overfeiermester Rolf Olsen ledet elegant "polonesen" og ga av sitt reportuar som festlig underholder.

Det er to slags mennesker. De som går foran og utretter noe, og de som kommer etter og kritiserer.

D.L.Moody

Rolf Olsen som "Oluf"

Vårt **50- års jubileum** gikk av stabelen i Terminus Hall 22.oktober 2004. Det var Arvid,vår formann på 17 året, som ledet det storartede arrangement. I den innledende hilsen skrev han blant annet disse ord og ordene har like stor verdi i dag:

«Vi må være takknemlige for at Rolf Langlo, Aagot Høysæter og Alf Bø tok initiativet i 1954. Og de har fått mange med seg. Ildsjeler som forstår verdien av å holde seg i form. Som setter pris på velværet etter fysisk aktivitet. Ikke på profesjonelt elitenivå, men på et nivå som gagnar folkehelsen. Slik har det vært til nå. Hva med framtiden? Vil vi få et stadig mer stillesittende folk i arbeid og fritid? Noen vil nok, med rette, mene det. Derfor er det viktig for oss å spre kunnskap om idrettsmerket. Få folk ut av sofakroken, og la de få naturopplevelsene med på kjøpet.»

Årsmøtet i 2004 ble gjennomført i forkant av 50-års jubileumet i Terminus Hall.
F.v. Harry Tvedt, Lise Oppheim, Arvid Rolland, Asbjørn Jarnæs, Sølvi M. Haraldsen og Rolf Mjøs

Ove Færevåg og Sølvi

F.v. Alfild, Anders Lohne og Lise Oppheim

La det spire og gro

Det er en sporty sekstiåring vi feirer. Det handler om idrett og livskvalitet gjennom 60 år. Og det handler om å ivareta statuettklubbens gode funksjon; å øke motivasjonen til fysisk aktivitet og være en god bidragsyter til samhold og samarbeid på arbeidsplassen og i skolen.

Idrettsmerkeprøvene er 100 år i 2015. I alle disse år har idrettsmerkefolket gjennom idrettslag, skoler, forsvaret, handelsflåten, statuettklubber og i arbeidslivet forøvrig tilfredsstilt kravene og arbeidet for livslang fysisk aktivitet. Hvert år klarer rundt 2000 kvinner og menn idrettsmerkekravene. I år var det 300 sprekinger som fikk en eller annen form for utmerkelse gjennom Hordaland idrettskrets.

Folkets Hus, sentrum 1992

Bergen Kjøpmannssforening 1989

Terminus Hall 2004

Arsmøte 1992

F.v. Tove, Fritjof, Randi, Jan, Øyvind og Nelly

Mølstertunet 1993

*Foran f.v. ordfører Ragnhild Skjerveggen, Solveig, Margit, Bergliot og Gunnvor.
Bak f.v. Fritjof, Otto, Lars, Sigurd, Birger, Richard og org.sjef i idrettskretsen Reidar Hannestad*

Norheimsund i 2008

*Utmerkelse til 37 sprekinger ble delt ut av ordfører Astrid Farestveit Selsvold og vår formann Harry Tvedt.
I alt 232 personer mottok diplomer, statuetter/krus og andre trofeer i Hordaland dette året.*

*Den beste trening er å styrke Statuettklubben.
Asbjørn"*

Troféutdeling Voss 2013

Vil det være mulig at yngre medlemmer fører videre den tradisjon vi har hatt slik glede av? Dessverre, vi har problemer. Vi er inne i forandringens tid og mye av det bestående søkes fjernet. Så det er ikke noe abrakadabra!

Idrettsmerkets betydning i skolen

Idrettsmerket i skolen er en viktig aktivitet. Våre skoler og idrettslag er selve “grasrota” og nerven i norsk idrett for en videreføring til arbeidsplassene, idrettslagene og statuettklubben.

Kroppsøving er et fag i skolen som inspirerer til en fysisk aktiv livsstil og mye glede. Idrettsmerket er integrert i skoleplanene. Kroppsøvingstimene i ungdomsskolen bringer ofte elevene over til idrettsmerkets videreføring frem til Statuetten.

Hordaland idrettskrets og Statuettklubben i Hordaland drifter mye av dette mangfold og samhörighet gjennom idrettsmerkets forskjelligeartede krav, turer i skog og mark og i et godt miljø.

Idrettsmerket inngår i et samspill. Vi må bygge opp et “nytt Idrettsmerke” hvor mange av våre grunnverdier får leve videre. Hordaland idrettskrets må fortsette med å gi støtte til Statuettklubbens drift. Ja la det spire og gro.

Vi starter i barnehagen.

*Jeg hoppet helt hit peker Erlend (5 år) stolt.
foto: Anette Karlsen, BT*

Utmerkelser

Antall ganger merketakeren har fullført idrettsmerkeprøven er utgangspunkt for oppnåelse av utmerkelser.

Antall ganger	Utmerkelser	Alder
1	Idrettsmerket i bronse	16
5	Idrettsmerket i sølv	21
9	Idrettsmerket i gull	25
15	Idrettsmerkestatuetten	31
20	Idrettsmerkekruset	36
25	Idrettsmerkets Miniatyrstatuett	41
30	Idrettsmerkets Hederspris	46
33	Veteranskjold i bronse	49
35	Veteranskjold i sølv	51
38	Veteranskjold i gull	54
40	40-års merke med NIFs diplom	56
50	50-årsmerke med NIFs diplom	66
60	60-årsmerke med NIFs diplom	76

- Utmerkelsen blir utdelt året etter at kravene er oppnådd.
- Fullverdig medlem av Statettklubben ved 25 år.
- Har du idrettsmerket kan du bli medlem uten stemmerett ved fylte 18 år.

foto: Øyvind Strander

Statuettklubbens trofeer

Statuett herre

Statuett kvinne

I 1933 ble det etablert en statuett som skulle tilfalle «den mann som, etter gullmerket i fem år, hadde avlagt prøvene.» Idrettsmerkestatuetten ble laget av Gunnar Janson og ble første gang utdelt til 38 menn i Oslo i 1937.

Etter mye motstand i de bestemmende organer fikk kvinnene omsider gjennomslag og i 1946 fikk 8 unge vakre kvinner statuetten - utført av Bildenhuggeren Knut Skinnarland. Mer enn 30 000 kvinner har til nå mottatt trofeet.

Krus

Statuettklubbens krus tegnet av gullsmed Gunnar Fjeld.

Det offisielle krus kom først i 1945, men idrettsmerkegeneralen Haakon Fred Mathiesen ble historiens første innehaver allerede i 1940.

Miniatyrstatuetten

Så kom Miniatyrstatuetten i Bronse på kruset i 1960. Neste trofe' ble en forgylt versjon.

Hederspris

Statuettklubbens Hederspris ble i 1970 toppen av systemet.

Som en slutt på Idrettsmerkekarrieren kom Statuettklubbens GULLSTJERNER, en for hvert 15. poeng etter oppnådd Hedersprisen.

Diplomer

Statuettklubbens diplomer for 40- 50- 60 år.

Veteranskjoldet

Av Harry Tvedt

Starten på det hele, ble da undertegnede var formann i Statuettklubben i perioden 1984 – 1987. Det var da et stort ønske om noe mer etter Hedersprisen. Dette ble tatt opp på styremøte, og jeg fikk frie hender til å arbeide med saken. Resultatet ble et skjold med laurbærkrans med plass til motiv , dato og navn.

Gullsmed Fagertun i Os var med å lage en prototype av skjoldet. Dette ble forevist styret og dette ble god tatt.

På landsmøte i Oslo ble skjoldet fremvist, reaksjonen av styret af 1937 var stor. De ble nesten fornærmet, de mente at Hedersprisen måtte være nok og at i den alderen var det på tide å gi seg. Dette ble kraftig imøtegått av formannen i Trøndelag og av de øvrige som var tilstede. Undertegnede for slo at vi kunne ta opp til avstemming om at Bergen og Hordaland kunne bruke skjoldet siden ønske om noe mer var så stort. Dette vant frem med stort flertall.

Vi hadde store problemer i starten, fabrikken som hadde påtatt seg å lage dette brant ned og ny leverandør var vanskelig å finne, da produksjonen den gang var liten.

Kransen på skjoldet hadde vi også store problemer med, det var stadig nye leverandører, men etter hvert har det fungert.

Navnet på skjoldet var også et stort problem. Hedersprisen var jo den siste utmerkelsen. Vi i styret diskuterte dette på flere møter men kom ingen vei. Tilfeldigvis nevnte jeg dette for min yngste sønn Erik og da var han kom med forløsende ord, du fatter, dere er jo veteraner, er ikke Veteran-skjoldet et godt navn? Dagen var redet og dette ble så navnet på skjoldet.

Det er en glede å se at det er så mange som har tatt dette og flere og flere tar skjoldet.

Veteranskjold i gull - Rosendal 2007

Et menig medlems hilsen til vår alles kjære Statuettklubb

Av Inglaug K. Remme

Tilbakeblikk

På Kuventræ idrettsbane i Os, konkurrerte jeg for første gang om medalje i friidrett.

Dette var i slutten av 1950 årene på den årlige idrettsdagen på skolen. Prestasjonene ved å ha klart kravene til å få utlevert bronse, sølv og gullmerket synts jeg var en bragd. Senere år har jeg deltatt i gateløp, slik som Grete Waits løpet og Holmekollstafetten.

Ved å delta i treningen i Kvernbit idrettslag på Frekhaug, ble jeg oppfordret til å være med å ta idrettsmerket. Det gjorde jeg, og det har jeg ikke angret på. Etter mange år med hopp, sprett og sprint, kom den dagen da jeg skulle til Voss på Mølster-tunet for å motta "STATUETTEN". Det var spennende og en opplevelse å få utdelt et bevis på at jeg hadde klart å fullføre ved utholdenhet, styrke og spenst.

Festen etterpå på Fleischer hotell ble en fin opplevelse med god mat, drikke, skjemt og moro. Det må ikke glemmes og nevne variert dans til god musikk.

Jeg ble spurt om å være med i Statuettklubben, og det har blitt gode minner/ opplevelser å ta med seg videre. Det er en klubb med felles interesser om en sunn skjel i et sunt legeme, om å ha det moro og å ta hensyn til hverandre. Alle blir tatt med i fellesskapet og det danses til god musikk ved Arvid Søvik.

Første gang jeg var med på blåturen til Statuettklubben, endte turen i "Blondehuset" i Aboretet på Milde. For meg som var ny, ble det en koselig kveld. De eldre gutta hadde glimt i øye og skrudde på sjarmen. Senere har det blitt flere blåturer og fester i klubbhuset til Varegg.

Det heter seg at skal en holde seg ung, må en trimme, sykle, svømme, danse og flørte med gutta.

Statuettklubben av 1937

Idrettsmerket

Av Lars L. Schage

Hvilken mektig idé ligger ikke til grunn for idrettsmerket ! Den inkarnerer alt i fysisk fostring, trening og kroppsrokt – den er idrettens virkelige idé, hygienisk og samfunns-messig sett ! Idrettsmerkets idé er kort og godt å gjøre idretten almen og populær på en slik måte at så å si alle blir aktive idrettsutøvere.....

Ordene som er tatt fra 1947-utgaven av Håndbok for Idrettsmerket, gir godt uttrykk for hva de fleste av oss vel følte, etter hvert som vi ble grepet av Idrettsmerkets utfordringer og krav!

Den 29. mai 1915 ble Idrettsmerket for Menn innstiftet, etter forslag fra sportsjournalisten Hjalmar O. Thorstensen, og satt ut i livet av den nye fellesorganisasjon, Norges Riksforbund for idræt, som var blitt opprettet i 1910 for å samle alle idrettens forbund og foreninger under ett.

I tiden før og omkring århundreskiftet pågikk det en heftig strid innen norsk idrett om retningslinjene for denne – om man skulle følge den nye trend fra utlandet, basert på den olympiske idé og konkurranseidrrett, eller følge ”Centralforeningen for Udbredelse av Idræt” som hevdet at idrettens idé var å utvikle helse og styrke hos ungdommen, til gagn for hele samfunnet. Dette siste hadde bakgrunn i de politiske konflikter som preget forholdet mellom de to Unionspartnere i siste del av 1800-årene, da forsvarstanken og skytterlagsinteressen vokste sterkt i det norske folk.

Idéstriden pågikk like intenst etter Unionsoppløsningen og det hastet nå med å skape ro mellom partene for å få samlet idretten i ett Riksforbund med et felles lovverk. På Idrettslandsmøtet i 1909 lyktes man å komme til et kompromiss, og våren 1910 kunne Departementet stadfeste Forbundets lover. Men fremdeles ulmet det i de gamle stridspunkter, og nye forhandlinger måtte til mellom partene innen en siste kompromissløsning på striden kunne gi nødvendig arbeidsro for Forbundet. Dette skjedde på Idrettstinget i 1919, da man også ble enige om nytt navn på Riksforbundet, nemlig ”Norges Landsforbund for Idrett”.

Ett resultat av idékampen innen idretten var at Centralforeningen trakk seg ut av sin rolle som idrettsorganisasjon. Dens talsmenn hadde måttet akseptere at konkurranseidrrett var kommet for å bli, men til gjengjeld hadde man fått

gjennomslag for sitt tankegods om idrettens idé, som det nye Idrettsmerket nå skulle bære videre i de kommende år.

Opplutningen om idrettsmerket gikk kanskje noe tregt den første tiden, men økte utover i 20-årene til henimot 1.000 merkeprøver årlig, vesentlig avlagt i militær regi. De videre prøver for Gullmerket foregikk nok i økende grad på lokallags nivå, men både aktive idrettsmenn og de mer jevne mosjonister tentes etter hvert av idrettsmerke-idéen som insitament til å møtes på sportsplasser og løkker for å konkurrere både med seg selv og andre. ”En sunn sjel i et sunt legeme” var en kjent appell på den tiden. Flere private treningsgrupper oppstod i tyveårene og senere, med merkekrav og prøver som program.

Stadig er det Idrettsmerket for menn det er snakk om. Kvinnenenes idrettsmerke kom først i 1934 - og det satt langt inne. Riktignok hadde Forbundet allerede i 1927 fått en forespørsel fra Kristiansand om sitt standpunkt til dame-idrett, hva med et idrettsmerke for kvinner?

”Mands-forbundet” avviste tanken, men nedsatte likevel en kvinnekomité uten at det førte til noe. Presset fortsatte flere år uten resultat, og i 1933 tok kvinnene saken i sin egen hånd: tre Oslo-klubber gikk sammen og dannet sitt eget Friidrettsforbund for kvinner, blant annet med det resultat at Kvinnenenes idrettsmerke ble innstiftet straks etter, med egne øvelser og krav. En seier som nok vekket begeistring og pågangsmot i kvinnenenes leir!

I 1936 var årets antall godkjente merkeprøver nådd opp i ca. 4.500, totalt for kvinner og menn, men så fulgte en utflating, sikkert fordi mange etter å ha tatt gullmerket mente å ha nådd toppen. Det var derfor behov for nye mål å sikte mot. Landsforbundet hadde allerede i 1933 vedtatt å etablere en Idrettsmerkestatuett, men det tok ennu tre-fire år før billedhuggeren Gunnar Janson kunne ha sitt forslag ferdig. De første eksemplarer av Statuetten kunne således deles ut 2. november 1937, og det var da 38 mann som hadde gjort seg fortjent til dette flotte trofé. Utdelingen ga utvilsomt ny inspirasjon for trofaste idrettsmerke-tagere til å fortsette karrieren, og folk som hadde tatt en pause kom igjen. Ved utdelingen tok statuettvinneren Rolf Amundsen til orde for å danne en klubb for og med innehavere av Statuetten, og det gikk bare en måned, så var Statuettklubben stiftet av ni av de ferske Statuettvinnere, og ved nærvær av Landsforbundets og Idrettsmerkeutvalgets formenn, samt skaperen av Statuetten, Gunnar Janson. Klubbens formål ble kort og godt: Å skape økt interesse for

idrettsmerket. Blant dem som året etter oppnådde sin Idrettsmerkestatuett var Haakon Fred. Mathiessen – som med begeistring sluttet seg til klubben og dens formål. Han skulle vise seg å bli den drivende kraft for idrettsmerke-saken i hele 40 år.

Statuetten var Landsforbundets høyeste utmerkelse på idrettsmerke-karriøren. Statuettklubben - som privat støttespiller - mente imidlertid fritt å kunne bidra med ulike tiltak til videre fremgang for idrettsmerke- saken, og i 1939 laget veteranen, gullsmed Gunnar Fjeld, et utkast til en ”Standardpokal” som den neste utmerkelse som ventet en etter å ha oppnådd statuetten. Høsten 1940 ble det nye troféet lansert som ”Statuettklubbens Krus”, men ingen utdeling fant foreløpig sted – nå var det stopp i fem år: krigen var kommet til Norge, og situasjonen krevde fullt brudd med okkupantene og deres medløpere. ”Idrettsfronten” ble etablert, og i november 1940 gikk folket til en total idrettsstreik som varte til mai 1945. Riktignok foregikk det mye i det skjulte i de kommende fem år - også ”illegale” stevner og konkurranser - og flere klarte å avlegge merkeprøver på bortgjemte steder, og få godkjent disse av tilstedevæende kontrollører.

Tiden hadde nå kommet og aktualisert Centralforeningens 80 år gamle idé: Å la idretten utvikle helse og styrke hos ungdommen – til gagn for landet! Mang en idrettsmerketager var rede til kamp, og styrket seg videre for den. I 1945 opprant en ny æra for landet – friheten og freden og viljen til å bygge opp igjen det som var gått tapt under okkupasjonen, satte opp en begeistringsbølge på de fleste samfunnsfelter – ikke minst innen idretten. Og organisasjonene gikk foran.

Flere forsøk i 30-årene på å forene de to ”konkurrerende” idrettsforbund – A.I.F. og Landsforbundet – var i ferd med å lykkes, da det hele ble stanset av situasjonen i 1940. Grunnlaget var imidlertid lagt, og i 1945 førte de gjenopptatte forhandlinger raskt til opprettelse av et nytt felles forbund, Norges Idrettsforbund – N.I.F.

Samtidig tok Statuettklubben fatt på sin første etterkrigs-oppgave og foretok utdeling av ”Statuettklubbens Krus” i 1946 til dem som i 1940 og ”illegalt” under okkupasjonen hadde avlagt prøvene så langt.

Når det gjaldt synet på kvinners deltagelse i idrett, hadde store endringer skjedd i løpet av krigsårene, som blant annet medførte at Idrettsmerkestatuetten for kvinner ble innstiftet i 1946 og utdelt for første gang samme år, og de første kvinnelige statuettvinnere fikk da øyeblikkelig medlemskap i Statuettklubben. I 1948 ble det første ”Kvinnekrus” delt ut.

Forandringene som foregikk hadde sikkert sin virkning på oppslutningen om idretten, og for idrettsmerkets del betød dette en økning til ca 10.000 årlige merkeprøver avlagt av menn i løpet av de første etterkrigsår, mens kvinnene lå noe over 1.000 prøver årlig. Riktignok oppstod det en viss stagnasjon i 1950, og det var først helt i slutten av 50-årene at kvinnene for alvor deltok med merkbare økning. I 1949 ble idrettsmerket det samme for kvinner og menn, men med forskjellige prestasjonskrav. Påfallende da med utflatingen i statistikken allerede det kommende år, men dette kan selvsagt ha hatt andre årsaker. Den videre statistikk viste i midten av 60-årene at ca. 30.000 prøver ble avlagt årlig av menn, og litt under 5000 av kvinner. En formidabel fremgang i de første tyve årene hvor Haakon Fred. Mathiessen satte inn sin arbeidskraft og inspirasjonsevne. Statuettklubbens styre hadde fra starten til langt ut 1970-årene påtatt seg hele arbeidet med administrasjon og utdeling av sine utmerkelser. Statuettklubbens første formann, Cato Aall og hans etterfølger, Rolf Amundsen satt begge i styret i 25 år og ba seg deretter entlediget. Som ny formann ble så Haakon Fred. Mathiessen valgt i 1962, etter flere år som meget aktivt medlem av styret samtidig som han satt som formann i forbundets idrettsmerkeutvalg siden 1946. Han var således meget sentralt plassert for norsk mosjonsidrett. I 1964 frigjorde han seg fra engasjementet i Idrettsmerkeutvalget.

I 1952 kom det frem ønsker om å kunne starte lokale Statuettklubber på forskjellige kanter av landet, og i 1954/56 ble det stiftet slike klubber i Bergen, i Vestfold, i Kristiansand og i Rogaland. Senere kom det klubber i nesten alle landets fylker, på ett tidspunkt hele 15 lokale klubber som opererte selvstendig og med samme formål som ”Statuettklubben av 1937”, og et meget nyttig og verdifullt samarbeid utviklet seg med årene. Haakon Fred. Mathiessen fulgte opp dette samarbeid med liv og lyst, korresponderende med klubbene og med merketagere, reiste land og strand rundt på besøk, deltok i utdelinger av utmerkelsene og representerte samtidig Idrettsmerkeutvalget i mange år. Hans iherdige engasjement ga ham fort hederstittelen, Idrettsmerke-generalen. Først i 1984 trakk han seg tilbake. Ingen har vel gjort en så effektiv, lang og aktiv innsats for idrettsmerkesaken i vårt land enn ”Mattis”. Han ble i sin tid påskjønnnet med

Kongens Fortjenestmedalje, N.I.F's fortjenest-medalje samt æresmedlemsskap i "Statuettklubben av 1937". Hans energiske innsats gjennom de mange år førte naturlig nok til at det stadig kom nye krav fra idrettsmerkefolket om flere synlige tegn på deres fortsatte prestasjoner. I tur og orden kom derfor de to Miniatyrstatuetter i 1960 og Hedersprisen i 1970 – alle utmerkelser som har bidratt til å holde idrettsmerketagerne virksomme. N.I.F. hadde da gitt "Mattis" kontorplass og sekretærhjelp i sine lokaler, og også overtatt administrasjonen av Statuettklubbens troféer. Men da merketagerne også forlangte "noe etter Hedersprisen", sa Idrettsforbundet bestemt stopp. Statuettklubben etablerte derfor på egen hånd det absolutt siste trofé i 1990: Gullstjernen til å feste på Hedersprisen for hvert 15 poeng man videre oppnådde ved stadig nye merkeprøver.

Fra 1945 til 1990 har Statuettklubben i alt hedret idrettsmerke-folket med ca.18.000 eksemplarer av Statuettklubbens Krus, 5.600 Miniatyrstatuetter og 2100 Hederspriser.

Norges Idrettsforbund oppfordret i 1995 Statuettklubben til å avvikle sin virksomhet, noe som måtte tas som et diktat, idet klubbens eksistens nå var helt avhengig av Idrettsforbundets støtte. På samme tid var flere av de lokale Statuettklubber i ferd med å gå i oppløsning. Statuettklubbens styre vedtok i 1997 å la klubben omdanne til en stiftelse for, på grunnlag av oppsparte midler, å fordele et visst beløp årlig til fortjente enkeltpersoner eller institusjoner over landet for deres innsats til fremme av idretts-merkebevegelsen. Etter fem års utdelinger hadde Statuettklubbens Fond oppfylt sin oppgave, og sluttstrek ble satt for den en gang så effektive og landsgavnlige institusjon som hadde virket for Idrettsmerkesaken i 65 år.

Det siste styres medlemmer gratulerer Hordaland Statuettklubb hjerteligst med årets store begivenhet – sekstiårs-jubileet – ønsker klubben som institusjon - og alle dens medlemmer - til lykke og mange gode, aktive år i tiden som kommer, og takker for den flotte innsats Hordalands Statuettklubb har gjort for idrettsmerkesaken.

Fjellets mann

Arvid Rolland
Fjellguide - Turleder

Fjellets mann

Skansemyrsveien 19 A
5019 Bergen - Norway

Telefon: 55 31 84 71
Mobil: 48 00 75 96

Dag og Natt

Av Asbjørn Jarnæs

Utholdenhet

Med Arvid som leder drar vi fra Skansemyren kl. 21.30, over Rundemannen og Vidden. En av mange flotte fjell-turer. Så starter returen fra Ulriken med Nystemten kl. 03.00. Vi stopper ved Storevarden og nyter soloppgangen ca kl. 04.00, og ankommer Skansemyren i syv-åtte tiden - 10 timer - vi strekker ut. Kravene til Idrettsmerkets *utholdenhet* er i boks.

Årets samling til sosialt samvær. Arvid har plukket ut noen av damene fra turene som vi ser sine flotte t-skjorter med eget motiv av soloppgangen.

Arvid Rolland

Totlandsfjellet 2007

Fv: Åse Simonsen, Randi Dale, Karny Holm, Grete Wichstad, Randi Systad, Sissel Skare
Margot Sørtun og Perny Soltvedt,

Treningsglede

Vi smittes av Waltherens pågangsmot, hans frimodighet og sjarm.

“Eg é Norgesmester - i kule!”

Den gang var han 83 år, nå er han eldre.

Fersk Norgesmester i kule - 80 pluss.

Æresmedlem i Gular.

Tildelt Kongens fortjenestemedalje i sølv.

Bergen Idrettsråds Hederspris.

Erkebergenser og edruskapsmann.

Rolf Mjøs

Asbjørn Johs. Jarnæs

Harry Tvedt

Du må prege ditt liv mens du har makt over det, slik at det ikke lukker seg uten spor når du går ut av det.

Karen Blixen 1885-1962

Wenche Foss trener til gull

Eldre og ny generasjon med mål for øyet

Vi håper at mange unge som eldre vil forsøke seg på det mest tradisjonelle av alle mosjonsaktiviteter, nemlig idrettsmerkeprøvene. Spesielt må det satses på ungdommen som er fremtiden. Idrettsmerket gir fysisk aktivitet som øker trivsel og gir moderne livsforsikring.

Styreverv Statuettklubben i Hordaland

FORMANN	Rolf	Langlo	1954	- 1957 +	År
	Per	Pedersen	1957	- 1960	
	Olaf	Klingenberg	1960	- 1963 +	
	John	Ellingsen	1963	- 1965 +	
	Ingolf	Knudsen	1965	- 1967 +	
	Kjell	Hansen	1968	- 1969 +	
	Knut	Jacobsen	1969	- 1972 +	
	Lillian	Eikner	1972	- 1974	
	Chr.	Jacobsen	1974	- 1976 +	
	Andreas	Dalstø	1976	- 1979	
	Helene	Schumann Olsen	1979	- 1983	
	Hans	Rindedal	1983	- 1984	
	Harry	Tvedt	1984	- 1987	
	Arvid	Rolland	1987	- 2005	17
	Harry	Tvedt	2005	- 2006	
	Walther	Olsen	2006	- 2007	
	Ove	Bjørkhaug	2007	- 2008	
	Harry	Tvedt	2008	- 2009	
	Arne	Mjelde	2009	- 2010	
	Harry	Tvedt	2010	-	9
SEKRETÆR	Aagot	Høisæter	1954	- 1957	
	Inga	Nordland	1957	- 1960	
	Odny	Kletten	1960	- 1967	7
	Lillian	Eikner	1967	- 1972	
	Helene	Schumann Olsen	1972	- 1974	
	Aud	Lammethun Haus	1974	- 1981	6
	Ester	Hamre	1981	- 1987	6
	Annelise	Pettersen	1987	- 1991	
	Edith	Henriksen	1991	- 1993	
	Asbjørn	Jarnæs	1993	- 2006	
	Ingvild	Remme	2006	- 2007	
	Herborg	Blakstad	2007	- 2008	
	Asbjørn	Jarnæs	2008	-	19
KASSERER	Bibbi	Berntsen	1963	- 1964	
	Liv	Fauske Erichsen	1964	- 1969	
	Helene	Schumann Olsen	1969	- 1972	
	Kristi	Birkeland	1972	- 1977	
	Wenche	Larsen	1977	- 1984	
	Eli	Lygre	1984	- 1992	8
	Anders	Lohne	1992	- 2002	10
	Lise	Opheim	2002	- 2005	
	Edith	Tvedt	2005	-	9

Det sittende styret i jubileumsåret

f.v. Herborg Blakstad, Harry Tvedt, Edith Tvedt, Asbjørn Johs. Jarnæs og Maria Rasdal

Takk

Det er med glede redaksjonen takker alle som har bidratt
til utgivelse av Statuettklubben i Hordalands
60 års jubileumsskrift.

Utgivelsen er muliggjort ved økonomisk støtte og mange hjelpere fra
Hordaland idrettskrets. En spesiell takk for flott innsats går til
organisasjonssjef Knut Songve,
informasjonskonsulent Janne Landås
og sekretær Heidi Hatlen.

Det er en smilende servic vennlig og effektiv avdeling som
Statuettklubben har gleden av å samarbeide med.

Hjertelig takk for de gode hilsner og gratulasjoner fra
Norges idrettsforbund og Hordaland idrettskrets

Asbjørn Johs. Jarnæs
Red.

*Verdien av sosialt samvær
kan ikke overdrives
"Asbjørn"*

Idrettsmerket
1915